

EXOTISK *eller* SKRÄMMANDE?

Bilden av zigenarflickan hängde i många svenska hem i mitten av 1900-talet. Få eller ingen såg den som pornografi utan snarare som något att vila ögonen på vid dagens slut. Den ungerske konstnären Charles Roka, utbildad på Konstakademien i Budapest och bosatt i Norge, levde på sin konst fram till sin död 1999.

I Viktor Rydbergs roman Singoalla förälskar sig riddare Erland i den romska flickan Singoalla som föder honom sonen Sorgbarn. Erland återvänder till sitt hem, men plågas av svåra drömmar. Pesten drabbar familjen, men Singoalla räddar Erlands och hans hustrus son.

I ovanstående exempel är det exotiska lockande. Dåtiden konstnärer använde det kanske för att illustrera en kamp mellan gott och ont. När blir det exotiska främmande och skrämmande? Hur kan den mörkhyade kvinnan bli ett hot?

I juli invigdes en ny väggmålning i Nässjö. Den argentinska konstnären Milu Correch hade presenterat en del idéer för kommunens representanter och sedan stannat för att gestalta några barn som tycks fundera över sin identitet. I varje fall har barnen vita masker i sina händer. En av dem döljer sitt ansikte.

Ortsborna har under senare år fått vänja sig vid att internationella konstnärer inspireras av staden. Många har känt sig mycket stolta över att bo i en kommun där det är möjligt att skaffa nya offentliga utsmyckningar som väcker undran, förundran och beundran. Hur skulle reaktionen bli den här gången?

Vi Nässjöbor såg fram mot samtal och funderingar kring verket, om platsen var felvald, om motivet var för mörkt, om konstverket var oförståeligt och om det kostade för mycket. Men döm om vår förvåning när följande reaktion slog igenom i massmedia:

- Barnen på målningen har fel hudfärg.

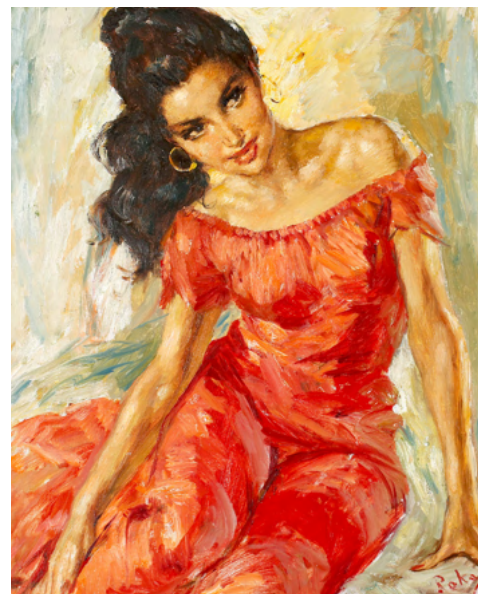
Så tydligt rasistiskt hade ingen tidigare officiellt uttalat sig i kommunen. Men nu hade Mats Trägårdh, SD-politiker, tagit bladet från munnen. Reaktionen var omedelbara. Några tyckte att de blivit bestulna på sin glädje över ny offentlig konst i sin stad. Nässjö var under några julidagar 2016 i fokus. SVT, DN, SvD, SmT – alla rapporterade om det uttalande som innebar att några i Nässjö tycker att mörk hudfärg är fel.

Händelsen berör inte bara Nässjö eller Jönköpings län. Överallt omkring oss ser vi exempel på modersdyrkan, krigsdyrkan och hjältedyrkan i den offentliga miljön. Vi låter oss representeras av manliga företrädare för vår historia, av nakna kvinnor, idrottshjältar, stadsbyggare, industrimagnater och kulturpersonligheter. Ingen uppfattar detta som främmande.

Diskussion är viktig, men fri tolkningsrätt innebär inte att huvudlöst uttala sig om ett offentligt verk. Varken Rokas motiv eller SD:s uttalande speglar nödvändigtvis sin tid.

Vi fortsätter diskussionen på olika håll. Välkomna till Nässjö!

Ulla-Britt Lindqvist

Charles Roka, Zigenarflicka. Verket såldes förra året för 21 000 kr på en auktionsfirma i Stockholm.

Väggmålning av Milu Correch, syns från Mariagatan, mitt emot Pigalle i Nässjö

K O N S T I H Ö S T

KONSTNÄRSHUSET SVAVEL

Svavelsticksgränd 23, Jönköping

27 aug – 11 sept Hilda-Maria Sandgren, serieteckningar
 17 sept – 2 okt Douglas Wiberg, måleri
 8 – 23 okt Gabriel Kanulf, digital grafik
 29 okt – 13 nov Inger Lindén, måleri
 19 nov – 4 dec Grafikernas medlemsutställning

Öppethållande under utställningarna är normalt
 lördag 11-15, söndag 13-15 och onsdag 16-18.

Andra tider och dagar kan förekomma.

Vernissage är vanligen lördagar 11-15 med invigning kl 12.

EKSJÖ MUSEUM

10 sept – 16 okt: *Der Bau#3*

Eva Beierheimer och **Kristina Stark** har under de senaste åren arbetat med projektet *Der Bau*, där de försöker att föra samman sina två konstnärskap. Mötet skapar kontraster som både är subtila och mycket tydliga. Titeln är lånad från en berättelse av Franz Kafka. *Der Bau* byggs på ett nytt sätt inför varje utställningstillfälle och utgår från platsens egenheter. Konstnärerna arbetar med installation, teckning, skulptur och grafik.

22 okt – 27 nov: Undrien

En konstupställning av **Magnus Lönn**, som framför allt riktar sig till barn i bokstavsåldern. Den kretsar kring språkliga lekar och ordens kraft att förvandla. Kanske är orden våra bästa fantastiredskap?

VANDALORUM

3 sept – 27 nov: **Ingegerd Råman**

Ingegerd Råman, en av Sveriges mest tongivande formgivare med det klara glasets som sin signatur, har gjort ett urval bland sina uppdrag – såväl aktuella som tidigare genomförda.

KONSTHALL JÖNKÖPING

16-23 okt: **Johanna Byström Sims**, *Green Noise*

Green Noise är ett tvådelat konstprojekt som förenar det senaste inom jordbruksteknik med ett iakttagande av naturen, dess växtkraft, färg och ljud.

Järstorps prästgård: På ett rapsfält framförs ljudverket
The Background Noise of the World.

Lantbruksmässan, Elmia: Filmkonstverket *Reflectance of the Green* visas i Elmias Lantbrukslounge.

För mer information: www.konsthalljonkoping.se/utställningar/green-noise

TÄNDSTICKSMUSEET, JÖNKÖPING

10 sept – 23 okt: Ikonmålaren **Lars Gerdmar**, Fönster mot himlen
 Vernissage: lö 10 sept kl. 13.00

JÖNKÖPINGS LÄNS MUSEUM

7 sept – 20 nov: **Ciprian Gorga**, *An ordinary boy*
 Ett fotoreportage om André Olofsson,
 som genomgått en konstkorrigering.

16 sept – 16 okt: **Harry Sanderson**, *RUM 203*
 Harry visar pågående experiment från vistelsen
 i konstnärresidenset Kultivera.

12 nov – 11 dec: **Årets konstnärstipendiat**

För femte året i rad tilldelar Åke Andrén stiftelsen ett stipendium
 till en ung och lovande konstnär. Vem det blir är ännu okänt.
 Sammanställande i juryn: Karin Sidén, Prins Eugens Waldemarsudde.

VETLANDA MUSEUM

27 aug – 25 sept: **Olle Schmidt**, *Timetraveller*
 Det måleriska och berättande möts i ett magiskt laddat bildrum
 som osäkrar vår upplevelse.

1 okt – 20 nov: **Anders Hansson**, *Flykt*

Årets Fotograf har följt flyktingströmmar i världen under 10 års tid.
 Boken *Flykt* är ett samarbete med Röda Korset.

Rollspel av Röda Korsets Ungdomsförbund för skolelever.

26 nov – 16 jan: **Lotta Rahme**, *Arktisk skinnberedning – ett världskulturarv*
Side Show är ett projekt med stöd av Kulturrådet, Region Jönköpings län
 och Vetlanda kommun. I Vetlanda är det konstnärgruppen **Poste Restante**
 som sätter upp verket *DE FÖRTROENDEVALDA*. Detta spelas i kommun-
 fullmäktigesalen i oktober med datum: 14, 15, 21, 22, 28, 29 oktober.
 Se: www.side-show.se

Olle Schmidt, Brew Battle

KONSTKURS HÖSTEN 2016

Vi fortsätter med viktiga verk ur Per Ganneviks enastående
 donation – en stor händelse för Jönköpings läns konstförening.
 Dessa verk är alla medlemmarnas konst.

”Att måla är främst att dikta och återge färg. Spelar inte färgen
 första rollen, kan det visserligen vara konst men inte måleri.”

Ivar Ivarssons ord kan stå som motto inte bara för hans egen
 lidelsefulla färgdyrkan, utan för hela den krets av målare som
 mot 1930-talets slut kallas Göteborgskoloristerna.

PLATS OCH TID:

Jönköpings läns museum

Röda salen: onsdag den 5 och 19 oktober kl 14.00-15.30**Nya konferensrummet:** onsdag den 12 oktober kl 14.00-15.30**Röda salen:** torsdag den 6, 13, och 30 oktober, kl 14.00-15.30

Anmälan till Ulla Jonsson, 036-820 97

Senast den 23 september

ÅRETS KONSTUTLOTTNING

Äger rum lördag den 26 november. Lotterivinsterna ställs
 ut på Jönköpings läns museum den 19-20 november.

KONSTRESA TILL

W I E N

10 - 14 MAJ 2016

Wien är modernismens vagga. Här såg vi klassisk konst på anrika museer. Arkitekter vars verk vi såg var bl.a. Otto Wagner,
 Adolf Loos och Friedensreich Hundertwasser. Spännande konstnärer såg vi också såsom Klimt, Schiele och Kokoschka.
 Förutom mycket god guidning av Kristina Walhammar, njöt vi av trevlig samvaro i vår resegrupp.

Text: Bodil Nätt Foto: Nils-Erik Wetterbratt

Leopoldmuseet visar Wiens modernister, österrikisk expressionism och Wiener Sezession (en grupp som verkade mot etablisemanget och för konstnärlig frihet) med konstnärer
 som Egon Schiele, Gustav Klimt och Oskar Kokoschka, samtliga väl representerade. Gustav Klimt var på sin tid chockerande och är idag en modern klassiker..

Kunsthistorisches Museum har en av världens största samlingar av äldre konst. Där vi såg konst av bl.a. Breughel, Vermeer, Rubens och Velazquez.

I Galerie Belvedere såg vi ännu fler verk av Gustav
 Klimt och Oskar Kokoschka, bl.a. den berömda
 tavlan "Kysen".

Secessionens utställnings-
 byggnad är Wiens kanske
 viktigaste jugendbyggnad,
 som skapades av JM
 Olbrich (en elev till Otto
 Wagner) med det tänk-
 värda mottot på fasaden:
 "Konst till varje tidsepok,
 till all konst frihet". Här
 finns Klimts 34 m långa
 Beethovenfris.

Friedensreich Hundert-
 wasser var från början
 konstnär och ville med
 hjälp av jugendstilen
 skapa en länk mellan
 arkitektur och natur. Hans
 kända bostadshus från
 1980-talet saknar rätta
 linjer och har många
 växtornament. Vi besökte
 hans Kunsthau Wien
 där inte ens golvet har en
 horisontell yta.

KONSTVANDRINGAR I NÄSSJÖ

20 sept, kl 18 - Det naturliga!
 Skulpturvandring med start utanför Konsthallen.

När blir det exotiska främmande?

Lennart Alves, Nässjö konsthall och Ulla-Britt Lindqvist,
 Skådebanan leder vandringen.

22 sept, kl 18 - Det naturliga!
 Skulpturvandring med start utanför Konsthallen.

Hur blir staden naturlig?

Lennart Alves, Nässjö konsthall och Ulla-Britt Lindqvist,
 Skådebanan leder vandringen.

Tre tavlor donerade till Konstföreningen

Från familjen János och Mari-Ann Darvas har föreningen
 till sin samling fått motta tre stycken tavlor från 1990-talet.
 Två av dem är grafiska verk av konstnärerna Bertil Almlöf,
 född 1930 respektive Vive Tolli, född i Tallinn 1928. Den
 tredje är en oljemålning av Sven Hagmarker som avled förra
 året, 98 år gammal.

SAMTIDSKONSTEN

EN FÖRELÄSNINGSSERIE HÖSTEN 2016
LÖRDAGAR KL 13.00 – JÖNKÖPINGS LÄNS MUSEUM

8 OKTOBER

Konstnären Ernst Billgren samtalar med Lennart Alves,
konstintendent Nässjö konsthall, på temat "Vad är konst?"

15 OKTOBER

Mårten Castenfors, konsthallschef Liljevalchs konsthall,
"Värsalongen och samtidskonsten"

19 NOVEMBER

Karin Sidén, överintendent Prins Eugens Waldemarsudde,
"Prins Eugens Waldemarsudde och samtidskonsten"

19 NOVEMBER (förmiddag kl 10.00)

Samtida arkitektur – några exempel

Promenad i västra Jönköping med start utanför Rättscentrum. Presentation av andra exempel
från övriga Sverige av Kristina Möster Nilsson, Statens Konstråd.

Kontakta Ulla-Britt Lindqvist, ordförande i Skådebanan i Jönköpings län, 0702-83 55 83 eller ullabritt.li@gmail.com

SAMVERKANDE

Jönköpings läns konstförening och Skådebanan.

SÅ BLIR DU MEDLEM

Som medlem i Jönköpings läns konstförening:

- » deltar du i den årliga konstutlotningen
- » får du vårt medlemsblad fyra gånger om året
- » har du alltid fritt inträde till Jönköpings läns museum
- » håller du dig informerad om föreningens aktiviteter och utställningar
- » kan du delta i konstresor med trevlig samvaro
- » påverkar du konsten i Jönköpings län
- » kan du delta i konstvandringar och ateljébesök
- » visar du din stolthet över de magnifika konstsamlingarna
- » möter du andra konstintresserade

Årlig medlemsavgift 250 kr sätts in på bankgiro 5657-5608. Namn, adress,
telefonnummer och gärna e-postadress meddelas vår kassör: konstjlk@gmail.com

Konstföreningens hemsida:
www.jkplankonst.se

Museets hemsida:
www.jkpglm.se

Aktuellt är ett informationsblad för medlemmarna i Jönköpings läns konstförening.

Bidrag för kommande nummer mottas gärna av redaktören Sophia Rasmussen,
Linnégatan 23, 561 32 Huskvarna. Mail: sophiarasmussen76@hotmail.com.

I redaktionen ingår Bengt von Strokirch, tel. 0708-856989, Sophia Rasmussen,
Nils-Erik Wetterbratt, Bodil Nätt och Pelle Östhed.

JÖNKÖPINGS LÄNS
KONSTFÖRENING